

К О Н Ц Е П Ц И Я

на **ПЛАМЕН ИВАНОВ МАРКОВ** - прокурор в Апелативна специализирана прокуратура и кандидат за избран член на Висшия съдебен съвет от квотата на прокурорите

"Ius est ars boni et aequi" -

Правото е изкуство на доброто и
справедливостта

(Латинска сентенция)

Уважаеми колеги,

В изпълнение на изискването на чл.29в, ал.4 от ЗСВ, представям пред Вас настоящата концепция. В нея накратко съм се опитал да изложа своите виждания във връзка с администрирането на органите на съдебната власт, финансовото, материалното и информационното им обезпечаване, както и с измерването и оценяването на дейността на магистратите, тяхното кариерно израстване, поощряването, дисциплинарната им отговорност и всички останали въпроси, които пряко или косвено засягат структурата и функциите на съдебната власт.

Концепцията няма претенции за изчерпателност, нито е своеобразен план за действие в случай, че бъде избран за член на Висшия съдебен съвет (ВСС). Тя отразява само субективната ми оценка на моментното състояние на съдебната система и проблемите в дейността на органите на съдебната власт, както и становището ми относно начините за тяхното решаване. Тя е базирана върху приетата от 43-то НС **Актуализирана стратегия за продължаване реформата в съдебната система** и е съобразена с конституционната и законовата уредба на съдебната власт като цяло и правната рамка очертаваща статута и правомощията на ВСС.

СЪДЕБНА ВЛАСТ - ПОНЯТИЕ И ХАРАКТЕРИСТИКИ. ПРАВНА УРЕДБА НА СТАТУТА И ПРАВОМОЩИЯТА НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

За да развия своите виждания и идеи за подобряване на работата на Висшия съдебен съвет, така че да е разбираемо и за неекспертната читателска аудитория на концепцията ми, най-напред накратко искам да се спра на съдържанието на понятията „Съдебна власт“ и „Органи на съдебната власт“ и по-конкретно на правния статут и функционалните характеристики на ВСС, като висш колективен административно-управленски орган на Съдебната власт.

Съгласно българската конституция, съдебната власт е **част от държавната власт**, чиято основна функция и цел е чрез осъществяваната от нея правораздавателна дейност, да **защитава от посегателства правата и законните интереси на гражданите, юридическите лица и държавата**. Тя е интегрална част от триадата на държавната власт наред със законодателната и изпълнителната власти, но е единствената, която чрез своите органи осъществява правосъдната дейност в страната. Най-важната и съществена характеристика на съдебната власт е нейната **независимост**. Тя е уредена и гарантирана от няколко принципни нормативни постановки съдържащи се в нормите на Конституцията и Закона за съдебната власт и най-общо казано се изразява в следното:

- 1) При осъществяване на своите функции съдиите, съдебните заседатели, прокурорите и следователите **се подчиняват само на закона**;
- 2) Съдебната власт **има самостоятелен бюджет**, който се изготвя от Висшия съдебен съвет и се предлага на Народното събрание за одобряване без да подлежи на предварителен контрол от Министерския съвет или друг държавен орган;
- 3) Съдиите, прокурорите и следователите са **несменяеми** (след навършването на 5 г. стаж на съответната длъжност);
- 4) При осъществяване на правомощията си съдиите, прокурорите и следователите **не носят наказателна и гражданска отговорност за техните служебни действия** и за постановените от тях актове, освен ако извършеното съставлява умишлено престъпление от общ характер;
- 5) **Актовете на органите на съдебната власт не подлежат на отмяна от други звена на държавната власт**. Те могат да бъдат отменени само по реда на инстанционния контрол или чрез извънредните способи за отмяна, само от самите правосъдни органи;

Съдебната власт се осъществява чрез нейните органи. Органи на съдебната власт са съдилищата, прокуратурите и следствените органи.

Висш административно-управленски орган на съдебната власт е Висшият съдебен съвет. Статутът, съставът и правомощията на Висшия съдебен съвет са уредени базисно в Конституцията на Р.България (Глава VI-та „Съдебна власт“) и доразвити подробно и детайлно в Закона за съдебната власт (Глава II-ра, Раздели I, Ia и II) и Правилника за организация на дейността на Висшия съдебен съвет и неговата администрация (приет от пленума на ВСС по протокол №25 от 16.06.2016 г. и обн.в Д.в.бр.51 от 05.07.2016 г. в сила от 16.06.2016 г.).

Висшият съдебен съвет е постоянно действащ колективен орган и осъществява своите правомощия чрез пленум, съдийска и прокурорска колегии.

НАСОКИ И ЦЕЛИ В ДЕЙНОСТТА НА ВСС И ПРОКУРОРСКАТА КОЛЕГИЯ

През януари 2015 г. от НС беше приета предложената от МС Актуализирана стратегия за продължаване на реформата в съдебната система, или накратко **Актуализирана стратегия за съдебна реформа (АССР)**. При разработването на стратегията бяха взети предвид редица стратегически документи, сред които - международните стандарти и документи на Съвета на Европа и Европейския съюз, препоръките към България в рамките на Механизма за сътрудничество и проверка /МСП/, становищата на Венецианската комисия, Стратегията за въвеждане на електронно управление и електронно правосъдие в сектор „Правосъдие“ 2014 - 2020 г., Концепцията за държавна политика в областта на правосъдието за детето, Стратегията за развитие на Националното бюро за правна помощ за периода 2014 – 2019 г., Основните насоки за дейността на Националния институт на правосъдието (2014-2020 г.) и др.

Актуализираната стратегия за съдебна реформа е с хоризонт от 7 години, две от които вече изминаха. С други думи казано, изпълнението на заложените в стратегията цели и мероприятия за тяхното постигане, попадат изцяло в мандата на новия висш съдебен съвет, чието конституиране предстои през есента на тази година. Стратегията е синхронизирана с новия програмен период на ЕС (2014 – 2020 г.), като за осъществяването на заложените в нея реформи в значителна степен се разчита и на подкрепа и финансиране по линия на структурните фондове на ЕС и заложените оперативни програми.

Крайната цел на стратегията е чрез реформирането на съдебната система да се постигне:

1. Модернизиране на съдебната власт, постигане на действени гаранции за нейната независимост и осигуряване на добро управление и висока ефективност в работата на нейните органи;
2. Разгръщане в максимална степен на потенциала на човешкият ресурс в съдебната система и засилване на мотивацията, компетентността и социалната отговорност на съдиите, прокурорите и следователите;

Само по този начин може да бъде реализирана модерна и ефективна наказателна политика, да се обезпечи бързо и справедливо съдопроизводство и се осъществи основната конституционна функция на съдебната власт – защитата на правата и законните интереси на гражданите, юридическите лица и държавата (чл.117, ал.1 от КРБ).

Предприетите въз основа на АССР мащабни законодателни промени в КРБ и ЗСВ, доведоха до съществени промени в структурата и организацията на дейност на Висшия съдебен съвет. Разделянето на съвета на две колегии – съдийска и прокурорска, наложи промяна и преразпределяне и на досегашните негови функции и правомощия. Онези от тях, които засягат въпроси и проблеми общи за всички структури в съдебната власт, каквито са:

- изготвянето на проектобюджета на СВ;
- предложенията за назначаване и освобождаване на председателите на ВКС, ВАС и главния прокурор;
- определянето на броя, съдебните райони и седалищата на съдилищата и прокуратурите от районно до апелативно ниво;
- създаването и закриването на съдилища и прокуратури, промяната на тяхното седалище и определянето на населените места, в които се разкриват териториални отделения към съответните съдилища или прокуратури;
- определянето на възнагражденията на съдиите, прокурорите и следователите;
- управлението на недвижимите имоти на СВ;
- издаването на подзаконови нормативни актове в предвидените в закона случаи и др., се осъществяват от **пленума на ВСС**.

Останалите правомощия на ВСС свързани с назначаването, повишаването, преместването и освобождаването от длъжност на магистратите, с атестирането

и кариерното им развитие, с избора на административните ръководители на съдилищата и прокуратурите, с търсенето на дисциплинарна отговорност и налагането на дисциплинарни наказания на магистратите и др. се осъществяват от съдийската и прокурорската колегии съобразно тяхната професионална насоченост.

Така извършените промени в правно-нормативната уредба засягащи статута, структурата и функционалните характеристики на ВСС, съставляват важна и съществена част от реформирането на съдебната система. Те се свързват най-вече със засилването на автономността на отделните структурни системи на съдебната власт (прокуратурата и съдилищата), при провеждането на кадровата политика и решаването на специфичните проблеми за всяка една от тях и са допълнителна гаранция за независимостта на съдебните институции и преодоляването на наслоените през годините съмнения за задкулисни договорки и външно въздействие при провеждането на кадровата политика при взимането на кадровите решения във ВСС. Същевременно моето лично мнение е, че макар и важни, тези промени не бяха най-належащите и до голяма степен се разминават с обществените очаквания за същността на съдебната реформа. Тези очаквания според мен, са свързани преди всичко с приемането на такива промени в законодателството, които да доведат до преодоляването на прекомерния формализъм на наказателното производство както в досъдебната, така и в съдебната му фаза. Промени, които да допринесат за подобряването на ефективността в работата на следствените, прокурорските и съдебните органи и до съществено ускоряване на наказателния процес. Смея да твърдя, че такива бяха очакванията и желанията на по-голямата част от магистратската общност. В тази връзка считам, че едно от най-важните направления в дейността на новия висш съдебен съвет, следва да бъде иницирането на такива законодателни промени, което да бъде осъществено чрез сътрудничеството с институциите на изпълнителната и законодателната власти и с подкрепата на неправителствения сектор и структурите на гражданското общество. Тези промени считам за особено важни и неотложни, поради което ги извеждам и като основен приоритет в работата си във ВСС, ако бъде избран за член на съвета.

Останалите цели и приоритети в дейността на новия ВСС, които считам че трябва да залегнат за изпълнение през неговия мандат са свързани с осъществяването на заложените **стратегически цели** в Актуализираната стратегия за съдебна реформа. Тези общо формулирани цели са шест, като всяка от

тях съдържа по няколко специфични цели, както и множество мерки и дейности, които следва да бъдат осъществени за тяхното постигане. В своята концепция за дейността на ВСС за следващия петгодишен мандат, ще спра Вашето внимание само върху онези от тях, осъществяването на които намирам за особено важни за цялостния успех на съдебната реформа.

ГАРАНТИРАНЕ НА НЕЗАВИСИМОСТТА НА СЪДА И НА ДРУГИТЕ ОРГАНИ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ, ЧРЕЗ ЕФЕКТИВНИ МЕРКИ СРЕЩУ КОРУПЦИЯ, ПОЛИТИЧЕСКИ И ИКОНОМИЧЕСКИ НАТИСК И ДРУГИ ЗАВИСИМОСТИ

Постигането на тази стратегическа цел е поставено в зависимост от изпълнението на 4 специфични цели и заложените в тях мерки и дейности за осъществяване. Част от заложените мерки изискват ограничено времево усилие, а други се изпълняват периодично и имат дългосрочен характер.

Някои от набелязаните мерки и дейности по тази стратегическа цел вече са изпълнени. Такива например са:

- Преструктурирането на Висшия съдебен съвет и обособяването на двете магистратски колегии;
- Приемането на съответните законови промени и подзаконови нормативни актове свързани с провеждане на пряк избор на членовете на ВСС от професионалната квота при гарантиране на тайната на вота, както и прозрачност и публичност на процеса по номинирането на кандидатите;
- Създаването на нормативни гаранции за прозрачност и публичност на процеса по номиниране на кандидатите за изборни членове на ВСС от парламентарната квота;
- Разширяването на правомощията на Общите събрания на съдиите в процеса на администриране на съдилищата, номинирането на административните ръководители и определянето на тяхната натовареност;
- Приемането на промени в нормативната уредба насочени към ограничаване на възможностите за командироване на магистратите и засилване на гаранциите за справедливо и постепенно кариерно израстване;

По голямата част от заложените по тази стратегическа цел мерки и мероприятия предстои да бъдат осъществени. Именно по тях считам, че следва да бъдат концентрирани усилията и дейността на новия ВСС, а именно:

- Необходимо е провеждането на обществена дискусия за изготвяне на нормативен регламент и механизъм за обществен контрол върху парламентарната квота във ВСС, както и за намаляване на нейната численост и възможността да доминира при взимането на решенията на ВСС, както в пленума, така и в колегиите;
- Необходимо е също да бъдат създадени механизми за контрол и върху членовете от професионалната квота от съответните магистратски общности, включително и процедура за отзоваването им при наличието на определени основания за това. Тук е мястото да отбележа в позитивен аспект, приетата с измененията в ЗСВ от миналата година процесуална възможност за инициране на дисциплинарно производство за налагане на наказание „Дисциплинарно освобождаване от длъжност“ по чл.130, ал.8, т.4, предл.1 от КРБ от 1/5 от действащите съдии, прокурори или следователи (чл.312, ал.4 от ЗСВ). Която възможност, макар и според мен трудно осъществима на практика, е крачка в правилната посока;
- Друго важно направление в дейността на бъдещия ВСС е свързано с изработването и нормативното регламентиране на **модел за формиране на основното трудово възнаграждение на магистратите, както и на всички други плащания и придобивки. Модела трябва да сведе до минимум възможността магистратските възнаграждения да бъдат поставени в зависимост от преценката на който и да е административен орган и да съдържа механизъм за автоматичната им актуализация.** Изготвянето на този модел и механизъм следва да се направи след проучване и анализ на политиките и практиките на страните от ЕС в това отношение, а целта е да се сведе до минимум административната преценка при определянето на възнагражденията на магистратите с оглед предотвратяване на евентуален икономически административен натиск върху тях.
- Следващото направление на дейност в работата на новия ВСС следва да бъде свързано с оценката на досегашния институционален модел за регулиране на професионалната етика и въвеждане на по-ефективни механизми и методи за превенция на етичните конфликти между магистратите и уеднаквяване на практиката по тяхното разрешаване. В тази връзка намирам за несъстоятелна идеята за разработването и приемането на отделни етични кодекси за съдиите, прокурорите и следователите. Считаю, че етичните правила и норми са еднакви, налагат и изискват един и същи модел на поведение и не могат да бъдат разделяни на съдийски, прокурорски и следователски.

ЧОВЕШКИЯТ КАПИТАЛ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ, КАТО ОСНОВЕН РЕСУРС И ФОКУС НА СЪДЕБНАТА

За постигането на тази стратегическа цел са заложили 6 специфични цели включени в тях мерки и дейности за реализиране. Част от тези мерки са вече нормативно обезпечени. Такива например са мерките свързани със:

- **Създаването на допълнителни гаранции за справедливо и обективно оценяване и повишаване на доверието в конкурсите за назначаване и повишаване на магистратите** и приемането на необходимите за това промени в законовата и подзаконова правна уредба. По голямата част от тези законодателни промени са вече факт, но доколко те ще доведат до засилване на доверието в провежданите конкурси и на тяхната ефективност за установяване на позитивен кариерен подбор предстои да се види след тяхното практическо прилагане.
- **Провеждане на справедливо и обективно атестиране на магистратите, основано на еднакъв комплексен стандарт за оценяване в дълбочина на всички аспекти от работата на съдиите, прокурорите и следователите.** С извършените през миналата година изменения и допълнения на ЗСВ и по-конкретно в Глава IX-та, Раздел IV-ти на закона „Атестиране. Несменяемост“ и приетите от ЗСВ през м.февруари тази година „Наредба №2 за атестиране на съдия, председател и заместник-председател на съд“ и „Наредба №3 за показателите и методиката за атестиране и критериите за отчитане степента на натовареност на прокурори и следователи и на административни ръководители и техните заместници“, беше променена изцяло съществуващата правна уредба на атестирането на магистратите, като се въведоха множество нови общи и специфични критерии и показатели за оценката им. Прие се и нова по моя преценка значително по добра методика и процедура на атестиране, която въвежда специфични правила и механизми при атестирането на съдиите, съответно прокурорите и следователите, съобразно спецификата на тяхната дейност и засилва гаранциите за обективност и справедливост на атестирането чрез въвеждането на критерии за качеството на работата на атестираните.

За осъществяването в пълен обем на тази стратегическа цел на АССР следва още, да се положат необходимите усилия за разработването на:

- **Методика за оценяване на индивидуалната мотивираност на магистратите и за идентифициране на нуждите от подпомагащи и обучителни мерки за преодоляване на слабостите в тяхната работа, които мерки да нямат санкционен характер;**
- **Система за индивидуално планиране на развитието на всеки магистрат,** като се изготвят индивидуални планове за лично развитие на всеки прокурор, съдия и следовател, в който да се конкретизират задълженията му за допълнително подобряване на квалификацията му по определена правна проблематика и се набележат съответните обучителни и други подпомагащи мерки;
- **Да се въведат принципите на справедливия процес в дисциплинарните производства спрямо магистрати.** В тази насока с измененията в ЗСВ от миналата година бяха въведени редица нови моменти в правната уредба, насочени към повишаване на доверието в дисциплинарните процедури и гарантирането на обективност и еднакъв стандарт при търсенето и реализирането на дисциплинарната отговорност на магистратите. На първо място следва да се отбележи въведеното разделяне на функциите и правомощията по налагането на дисциплинарни наказания на магистратите, като по отношение на съдиите тези правомощия бяха възложени на съдийската колегия на ВСС, а по отношение на прокурорите и следователите – на прокурорската. В правомощията на Пленума на ВСС остана само възможността да налага дисциплинарните наказания по чл.308, ал.2 от ЗСВ, т.е. само на изборните членове на ВСС. Както вече посочих по-горе, новост в уредбата на дисциплинарната отговорност на изборните членове на ВСС е и възможността тя да бъде иницирана от 1/5 от действащите съдии, прокурори или следователи по отношение на изборните членове от съответните квоти на съдийската и прокурорската колегии. Към настоящият момент това означава, че предложението за налагане на наказание "дисциплинарно освобождаване от длъжност" по чл. 130, ал. 8, т. 4, предложение първо от КРБ на избран член на ВСС от квотата на прокурорите, следва да бъде направено от над 300 прокурори, а за членовете от съдийската квота това число е още по-голямо. Това обстоятелство налага извод, че това процесуално право предоставено на съответните магистратски общности би могло много трудно да се реализира на практика, но от друга страна това е и една гаранция, че с него няма да се злоупотребява. В тази връзка следва да се отбележи, че по отношение на

изборните членове на ВСС избрани от квотата на НС, предложението за налагане на дисциплинарно наказание "дисциплинарно освобождаване от длъжност" по чл. 130, ал. 8, т. 4, предложение първо от Конституцията на Република България може да бъде направено от 1/5 от народните представители, което прави 48 човека. Тази неравнопоставеност между отделните квоти на изборните членове на ВСС намирам за неправилна и считам, че следва да бъде отстранена чрез завишаването на броя на народните представители поне на 1/2 от общият им брой, още повече като се има предвид, че изборът на членовете на ВСС от парламентарната квота става с квалифицирано мнозинство от 2/3 от народните представители. Новост в правната уредба на дисциплинарната отговорност на магистратите е и въведената възможност, когато за извършено нарушение по чл. 307, ал. 3, т. 1 или 2 на съдия, прокурор или следовател е наложено наказание по чл. 308, ал. 1, т. 1, 2 или 3, изпълнението на наказанието да може да се отлага от наказващия орган за срок до 6 месеца с прилагане на индивидуален план за професионално развитие, включващ мерки за преодоляване на установените недостатъци в работата и подготовката на съдията, прокурора или следователя. Индивидуалният план за професионално развитие се предлага от съответния административен ръководител или от дисциплинарния състав на съответната колегия на Висшия съдебен съвет, като след изтичането на дадения срок съответната колегия на Висшия съдебен съвет приема доклад за изпълнението на индивидуалния план и преценява необходимостта от изпълнение на наложеното наказание. Това право може да бъде упражнено само един път в рамките на професионалната кариера на съдията, прокурора или следователя, независимо от броя на назначаванията;

Оценявам положително приетите промени в процедурите по реализирането на дисциплинарната отговорност на магистратите. Доколко те ще доведат до повишаване на ефективността и обективността на дисциплинарното производство предстои да се оцени в процеса на тяхното практическо прилагане, което е и една от важните функции и дейности в работата на новия ВСС.

Останалите направления в бъдещата дейност на ВСС с оглед постигането на втората заложена в АССР стратегическа цел са следните:

- Извършване на оценка на нормативната рамка и практиката относно поощренията на магистратите, с цел обновяване и развитие на инструментариума за тяхното мотивиране;
- Подобряване на вътрешната комуникация в съдебната система и към по-добро отчитане и съобразяване на оценките и становищата на съдиите, прокурорите и следователите при администрирането на съдебната власт. В тази връзка е нужно провеждането на периодични проучвания на мнението на магистратите по въпросите на администрирането на СВ и представянето на резултатите от тези проучвания за публично обсъждане. В тази връзка считам, че едно от направленията, в които следва да бъдат насочени усилията на новия ВСС следва бъде на базата на тези проучвания да бъдат идентифицирани проблемите във функционирането на съдебните органи, както и добрите практики за тяхното разрешаване, които практики да бъдат наложени като стандарт в дейността на цялата система;
- Изработването на предвидими правила за определяне на възнаграждението на магистратите и механизъм за неговото автоматично актуализиране, чрез обвързването му със средномесечното възнаграждение в публичната сфера, предвиждане и залагане на съответния финансов ресурс в бюджета на съдебната власт.

Крайната цел на така изброените мерки е гарантирането на финансовата независимост и по-добрата мотивираност на магистратите, което е част и от средствата за противодействие на корупцията. Това разбира се трябва да бъде обвързано и със завишаване на изискванията към качеството и срочността в работата на съдебните органи и безкомпромисното търсене на отговорност от магистратите, които допускат нарушения и пропуски в своята работа.

ОТНОСНО ПОДОБРЯВАНЕТО НА ЕФЕКТИВНОСТТА В АДМИНИСТРИРАНЕТО НА СЪДЕБНАТА

Тази стратегическа цел включва в себе си 5 специфични цели, първата от които е свързана с обезпечаването на необходимата информационна база данни, която да позволи извършването на обективен и верен анализ на статистическите данни и вземането на правилните и ефективни управленски решения. Водеща отговорна институция по тази специфична цел е ВСС, а заложената в стратегията мярка за постигането и предвижда изграждането на „Методологическо

експертно звено към ВСС“, което да осигурява единство и надеждност на статистиката за работата на органите на съдебната власт и на разследващите органи от системата на МВР. В тази връзка следва:

- Да се извърши анализ и оценка на действащата система за статистическа отчетност в съдилищата и прокуратурата, въз основа на които да се изготви нов модел за статистическа отчетност, осигуряващ унификация и съпоставимост на статистическите данни от отделните структурни звена в системите на прокуратурата и на съдилищата.

Регулирането на натовареността на магистратите и на структурите на съдебната власт е втората специфична цел заложена за подизпълнение в стратегическа цел №3. Считам, че тази цел е една от най-важните и значими цели, които съставът на новия ВСС следва да постави приоритетно в своята работа. В тази връзка е необходимо:

- Разработването и въвеждането на методики за обективна и справедлива оценка и измерване на степента на натовареност на отделните структурни звена в системата на съдебните органи и индивидуално на всеки един магистрат е една от най-съществените задачи поставени за решаване пред ВСС. Този въпрос е свързан пряко с въпроса за необходимостта от ново териториално разпределение на съдебната карта и оптималното разпределение на човешкия и материалния ресурс на съдебната система. Казах „методики“, тъй като очевидно не може да бъде разработена и ползвана единна методика за отчитане натовареността на съдилищата, прокуратурите и следствените органи поради спецификите и съществените различия в техните функционални характеристики. Това се отнася разбира се и за отчитането на натовареността на отделните групи магистрати – съдии, прокурори, следователи. Необходимо е да се въведат отделни методики и правила за отчитането на натовареността на магистратите, които да съдържат както количествени, така и качествени критерии за измерване и оценка на тяхната работа с отчитането на тежестта, фактическата и правна сложност на делата, включително наличието на т.нар. дела със „засилен медиен и обществен интерес“, работата по които дела често пъти е съпроводена с пряк или индиректен публичен натиск върху магистратите работещи по тях;

- Необходимо е според мен да се извърши оценка и въведе механизъм за регулярно отчитане натовареността и на съдебната администрация и да се предприемат мерки за нейното оптимизиране.

Третата специфична цел е свързана с бюджетирането на съдебната власт и правилното планиране и управление на процеса по формирането, разпределението и използването на финансовите ресурси в съдебната система. В тази насока е необходимо:

- Да се извърши проучване и анализ на европейските практики за оценка на разходите по видове дела, включително по изготвянето на експертизи, преводачески услуги и др., въз основа на който да бъде въведен нов модел на бюджетиране, обвързан с резултатите от дейността на всяка структурна единица в отделните институции на съдебната власт, или т.нар. **програмно бюджетиране**, ведно със система /програмен продукт/ и план за неговото въвеждане във всички структури на съдебната система;
- Да се провежда ежегодно обсъждане на проектобюджета на съдебната власт изготвен от ВСС, както и на отчета по изпълнението на текущия бюджет с Гражданския съвет към ВСС;

Въвеждането на инструменти за дългосрочно планиране е четвъртата специфична цел заложена в стратегическа цел №3 на АССР. За нейното осъществяване е необходимо:

- Въз основа на анализ и оценка за достъпа до правосъдие извършени след проучване на мнението на гражданите и бизнеса, да бъде създадена **Специализирана географско-информационна система за мониторинг и анализ (СИСМА)**, включваща инструментариум за анализ и наблюдение на факторите свързани със социално-икономическото развитие на съдебните райони и натовареността на съдилищата и прокуратурите;
- Интегрирането на СИСМА с другите информационни системи (ЕИСПП, ЕИСС, УИС, ЕДИС и др.) и създаване на възможност за ефективно проследяване и визуализиране на развитието на съдебните структури;
- Изготвяне на проект/и за оптимизиране на съдебната карта, включително в два отделни варианта – за съдилищата и за

ПРОВЕЖДАНЕ НА МОДЕРНА И ЕФЕКТИВНА НАКАЗАТЕЛНА ПОЛИТИКА

За осъществяването на тази стратегическа цел в АССР са заложили няколко специфични цели, първата от които е „Актуализация на наказателната политика“. За постигането на тази цел следва да се извърши следното:

- Да се направи оценка на изпълнението на Концепцията за наказателната политика на Р.България за периода 2010-2014 г. и на заложените в нея цели;
- Да се изработи и приеме нова Концепция за наказателната политика, която да послужи като базисен документ за осъществяването на останалите заложили в тази стратегическа цел мерки;
- Да се изготви и приеме след широко обществено и експертно обсъждане **нов Наказателен кодекс**, който да е съобразен с настъпилите през последните близо три десетилетия радикални промени в обществено-политическите и икономически отношения в страната, в Европа и в целия свят;
- Да се приеме **Кодекс на административните нарушения и наказания**, в който да се инкорпорират множеството деяния, които следва да бъдат декриминализирани и извадени от НК;
- Да се извършат **съществени промени в НПК** насочени към снижаване до минимум на формализма в наказателния процес и изчистването му от всички онези процесуални норми, които водят до затруднения в бързината на наказателните производства и възможност за тяхното забавяне с години, включително чрез злоупотреба с процесуални права;
- Да се извърши **реформа на органите на разследването**, за което е необходимо:
 1. да се извърши анализ на състоянието на досъдебното производство и се изработи **Интегрирана стратегия за развитие на органите с разследващи функции**;
 2. да се обвърже в максимална степен атестационното оценяване и кариерното развитие на органите с разследващи функции (във и извън системата на следствените органи) със срочността и качеството на тяхната работа;

Втората специфична цел е свързана с **повишаването на ефективността на прокуратурата**. Една част от заложените в стратегията мерки и дейности по осъществяването на тази специфична цел са свързани с промени в нормативната уредба и в значителна степен бяха изпълнени с извършените промени в КРБ и ЗСВ. Доколкото тези промени ще доведат до повишаването на прозрачността и отчетността в дейността на прокуратурата.

Друга част от мерките предвиждаше извършването на независим експертен мониторинг за състоянието и независимостта на ПРБ и идентифицирането на факторите за политическо, йерархично и/или друго неправомерно влияние върху работата на прокурорите, както и формите за злоупотреба с прокурорските правомощия. Такъв мониторинг беше извършен през миналата година по линия на МСП от петима прокурори (от Великобритания, Германия, Испания и Холандия), подпомагани от експерти на Европейската комисия, който приключи с Доклад-анализ за структурния и функционален модел на ПРБ. Докладът, който беше оценен от Главния прокурор и ръководството на ПРБ като обективен и добронамерен, съдържа редица препоръки както към прокуратурата, така и към множество други институции и главно към народното събрание във връзка с необходимостта от сериозни законодателни промени в това число и конституционни;

Оценка на досегашната работа на **Специализираните прокуратури и съдилища и набелязване на мерки за повишаване на техния капацитет и ефективност** е следващата заложена в стратегията специфична цел. За нейното осъществяване е необходимо:

- Да се извърши **анализ на ефективността на Специализираната прокуратура и Специализирания наказателен съд**, в контекста на успешни международни (чуждестранни) модели на органи за борба с организираната престъпност и корупцията;
- Да се изготви и приеме **План и набележат мерки за разширяване на функционалната компетентност, развитие на капацитета и повишаване ефективността на специализираната прокуратура, за работа по случаи на корупция по високите етажи на властта и по значими случаи на организирана престъпност, както и за засилване на гаранциите за нейната независимост, увеличаване на човешкия и ресурс и подобряване на материално-битовите условия за работа на прокурорите и следователите;**

- Да се предприемат мерки и стимули за подобряването на подбора на работещите в специализираните съдебни институции и тяхната квалификация, успоредно със завишаването на текущия контрол и изискванията към тяхната работа;

В заключение отново искам да подчертая, че тази концепция не претендира за изчерпателност и не съдържа всички насоки на действие на новия ВСС. В обобщен вид тя съдържа вижданията ми за проблемите в съдебната власт и Прокуратурата на Р.България, като неотменна част от нея, както и начините за тяхното решаване.

06.04.2017 г.

София

ИЗГОТВЯЛ:

/П.Марков/

М О Т И В И

от ПЛАМЕН ИВАНОВ МАРКОВ – прокурор в Апелативна
специализирана прокуратура

**относно: кандидатирането ми за член на ВСС от квотата на
прокурорите**

Уважаеми колеги,

В изложението си по-долу ще се опитам накратко да изложа мотивите си, поради които дадох своето съгласие да бъда номиниран за избран член на Висшия съдебен съвет от квотата на прокурорите.

Завърших висшето си юридическо образование в Юридическия факултет на СУ“Св.Климент Охридски“ през пролетта на 1987 г.. През м.май на същата бях назначен за стажант-съдия в Окръжен съд – гр.Михайловград (сега гр.Монтана).

Професионалната ми кариера на прокурор започнах през лятото на 1988 г. като младши прокурор в Районна прокуратура-Михайловград. От м.юли 1989 г. до декември 1991 г. бях назначен за Зам.районен прокурор в същата прокуратура.

През декември 1991 г. бях назначен за областен управител на Михайловградска област, която по това време включваше като територия и население сегашните области Видин, Враца и Монтана. На този пост останах до м.април 1993 г.

В периода от м.юли 1993 г. до м.октомври 2001 г. упражнявах юридическата си професия като адвокат в Адвокатска колегия-гр.Монтана, като през четири години от този период (от април 1997 г. до април 2001 г.) бях и народен представител в 38-то ОНС избран от 12-ти МИР.

Завърнах се на работа в системата на ПРБ през м.октомври 2001 г., когато с решение на ВСС бях назначен за прокурор в Софийска окръжна прокуратура.

От м.октомври 2011 г. и до настоящия момент съм прокурор в Апелативна специализирана прокуратура, а от януари 2012 г. и говорител на прокуратурата.

В своя повече от 28 годишен професионален стаж от който близо 20 години в системата на прокуратурата, винаги със се стремял да изпълнявам функциите си и възложената ми работа по възможно най-добрия и предписан от закона начин, качествено и в срок. Работил съм по всякакви дела, включително по дела за тежка и усложнена престъпна дейност и такива от категорията на т.нар. „дела от особен обществен и медиен интерес“ и дела включени в списъка на наблюдаваните от ЕК по линия на Механизма са проверка и сътрудничество.

Като прокурор в Апелативна специализирана прокуратура вече повече от 5 години работата ми е свързана главно с наказателни производства за престъпления извършени под формата на организирана престъпна дейност, по-голямата част от които са със значителна фактическа и правна сложност. Успешното разследване по такива дела изисква прилагането на екипния принцип на работа, който смея да твърдя вече е усвоен изключително добре от колегите и в двете специализирани прокуратури. Отбелязвам този факт защото считам, че той ще ми е от съществена полза и в работата ми като член на ВСС, ако разбира се бъде избран за такъв.

Както в професионалната си дейност, така и в ежедневието, винаги съм се стремял да се отнасям толерантно и с уважение към своите колеги и към хората с които контактувам. В продължение на четири години от 2012 г. до 2016 г. бях член и на Комисията по професионална етика към АСП.

Друго обстоятелство, което намирам че ще ми бъде от голяма полза в работата ми като член на ВСС е опитът ми в законодателната дейност и доброто познаване на законодателните техники. Този опит ми е помагал и в работата ми в прокуратурата, при изготвянето на становища и предложения от името на АСП, за изменения и допълнения в законопроекти подложени на обсъждане сред магистратската общност.

Намирам за особено ценен и опитът ми в работата с електронните и печатните медии, както и специализираното ми обучение в областта на публичните комуникации в качеството ми на говорител на АСП.

Всичко изложено по-горе, както и уважението ми към колегите от Апелативната специализирана и Специализираната прокуратури, които предложиха да издигнат моята кандидатура, ме мотивира да дам съгласието си да бъда номиниран за член на ВСС от квотата на прокурорите.

От друга страна, възможността ми да работя на различни позиции не само в съдебната, но и в законодателната и изпълнителната власт и натрупаният от мен житейски, трудов и професионален опит, ми дава увереност и самочувствие, че мога да се справя успешно с функциите и правомощията на член на ВСС и кураж да поискам за това доверието на прокурорите от цялата страна.

07.04.2017 г.

С уважение:

.....
П.Марков/